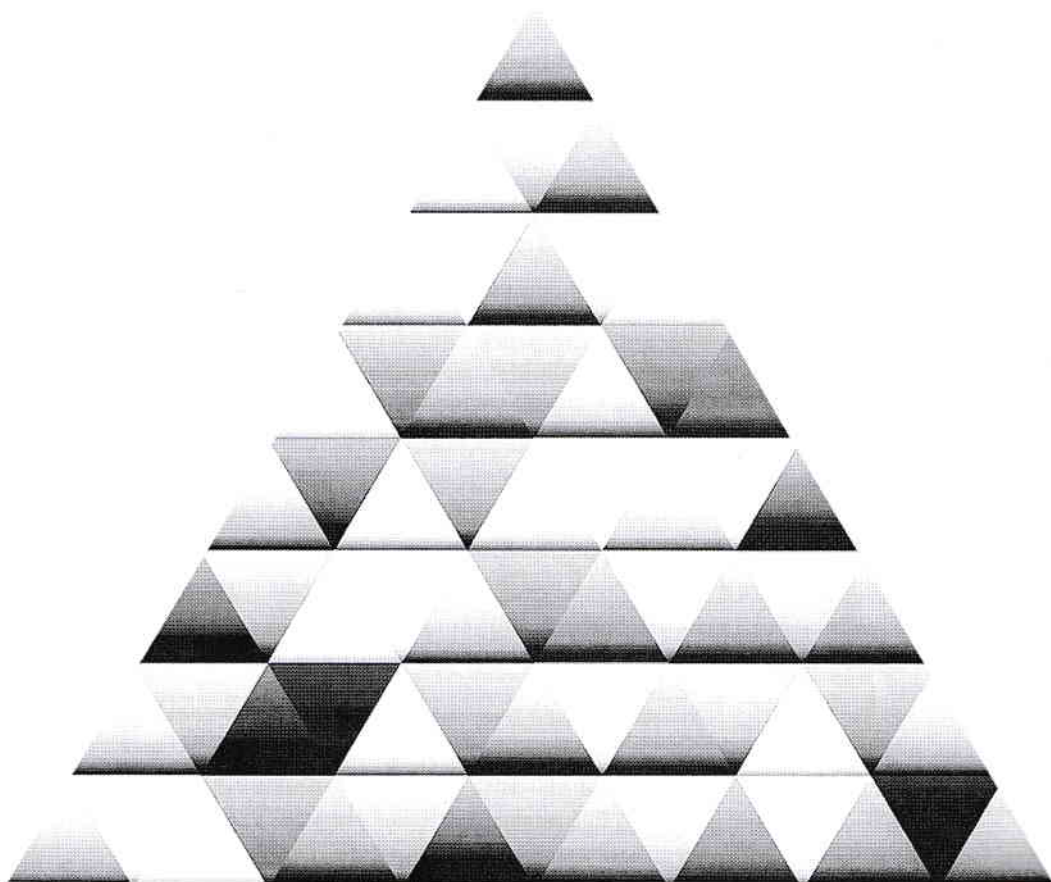

LIBRIS | REVISTA ROMÂNĂ
DE DREPT PENAL
AL AFACERILOR

1 | IANUARIE-IUNIE 2022

APARIȚIE SEMESTRIALĂ

cuprins

Abrevieri.....7

1. Editorial

MIHAI ADRIAN HOTCA: Scurte considerații relative la efectul de *noise* și *biasuri* în activitatea judiciară.....11

2. Noutăți legislative

AUGUSTIN ZĂBRĂUȚANU: Noutăți legislative.....18

3. Doctrină de actualitate

ALEXANDRU ȚĂGOREAN: Aspecte referitoare la aplicarea legislației din domeniul prevenirii spălării banilor în contextul Regulamentului GDPR.....29

GABRIEL ALBU, CĂTĂLIN CONSTANTINESCU-MĂRUNȚEL: Despre caracterul nelegal al refuzului procurorului de a încheia un acord de recunoaștere a vinovăției, atunci când condițiile legale pentru încheierea sa sunt îndeplinite.....37

LORENA-ELENA STĂNESCU: Reglementarea obligațiilor prestatorilor de servicii de criptoactive în cadrul propunerii de Regulament privind AML/CFT.....53

MARIUS CEZAR PANTEA, MARIUS SEBASTIAN IONESCU: Aspecte de ordin general privind spălarea banilor produși de antrepriza criminală.....81

4. Practică judiciară

CĂTĂLIN ONCESCU: Decizia nr. 66/2021 – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală.....89

Decizia nr. 176/2022, pronunțată de Curtea Constituțională, referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 80 alin. (2) lit. d) din Codul penal și ale art. 270 alin. (3) din Legea nr. 86/2006 privind Codul vamal al României (contrabanda asimilată).....103

5. Interviu numărului

Conf. univ. dr., av. Mircea Ursuța.....119

6. Recenzii, evenimente juridice, varia

MIHAI ADRIAN HOTCA: Recenzie.....125

noutăți legislative*

I. Începem seria noutăților legislative pe care le semnalăm în acest număr al Revistei prin a nota adoptarea Legii nr. 44/2022 privind cooperarea judiciară dintre România și Curtea Penală Internațională¹.

„Art. 1. Domeniul de aplicare

(1) Prezenta lege reglementează cooperarea judiciară dintre România și Curtea Penală Internațională, instituită prin Statutul Curții Penale Internaționale, adoptat la Roma la 17 iulie 1998, ratificat de România prin Legea nr. 111/2002, denumit în continuare Statut, și stabilește autoritățile responsabile pentru cooperare.

(2) Cooperarea dintre România și Curtea Penală Internațională se desfășoară în conformitate cu dispozițiile art. 86 din Statut.

(3) Prezenta lege reglementează procedurile care să permită realizarea oricărei forme de cooperare judiciară cu Curtea Penală Internațională, astfel cum sunt reglementate de Statut.

(4) Prevederile prezentei legi se completează cu prevederile Legii nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu cele ale Legii nr. 254/2013 privind

* Rubrică îngrijită de av. Augustin Zăbrăuțanu.

¹ M. Of. nr. 233 din 9 martie 2022.

executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele ale Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare Codul de procedură penală, dacă prin prezenta lege nu se dispune altfel.”

II. Cu referire particulară la materia dreptului penal al afacerilor, semnalăm adoptarea O.U.G. nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative².

Astfel, prin **articolul XXIX al O.U.G. nr. 130/2021**, Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, publicată în M. Of. nr. 672 din 27 iulie 2005, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. „După articolul 6 se introduce un nou articol, articolul 6¹, cu următorul cuprins:

Articolul 6¹

(1) *Constituie infracțiuni și se pedepsesc cu închisoare de la 1 an la 5 ani sau cu amendă reținerea și neplata, încasarea și neplata, în cel mult 60 de zile de la termenul de scadență prevăzut de lege, a impozitelor și/sau contribuțiilor prevăzute în anexa la prezenta lege.*

(2) *Prevederea de la alin. (1) intră în vigoare la data de 1 martie 2022.*

2. La articolul 10, alineatele (1), (1¹) și (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:

(1) *În cazul săvârșirii unei infracțiuni prevăzute la art. 6¹, 8 sau 9, dacă în cursul urmăririi penale sau al judecării prejudiciul cauzat este acoperit integral, iar valoarea acestuia nu depășește 100.000 euro, în echivalentul monedei naționale, se poate aplica pedeapsa cu amendă. Dacă prejudiciul cauzat și recuperat în aceleași condiții este de până la 50.000 euro, în echivalentul monedei naționale, se aplică pedeapsa cu amenda.*

(1¹) *În cazul în care prejudiciul produs prin comiterea faptelor de la art. 6¹, 8 sau 9 nu depășește valoarea de 100.000 euro, în echivalentul monedei naționale, iar în cursul urmăririi penale sau în cursul judecării până la pronunțarea unei hotărâri*

² M. Of. nr. 1202 din 18 decembrie 2021.

judecătorești definitive, acesta, majorat cu 20% din baza de calcul, la care se adaugă dobânzile și penalitățile, este acoperit integral, fapta nu se pedepsește, aplicându-se dispozițiile art. 16 alin. (1) lit. h) din Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Dispozițiile prevăzute la alin. (1) și (1¹) nu se aplică dacă făptuitorul a mai săvârșit o infracțiune prevăzută de prezenta lege într-un interval de 5 ani de la comiterea faptei pentru care a beneficiat de prevederile alin. (1) sau (1¹).

3. După articolul 16 se introduce o anexă, al cărei conținut este prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezenta ordonanță de urgență.”

III. Semnalăm, totodată, modificările aduse Codului penal prin Legea nr. 8/2022³ pentru modificarea art. 257 alin. (4) din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal – la ultraj, alin. (4) al art. 257 C. pen. se completează cu sintagma „precum și asupra personalului silvic investit cu exercițiul autorității publice”.

Textul în forma modificată: „(4) Faptele prevăzute la alin. (1)-(3), comise asupra unui polițist sau jandarm, precum și asupra personalului silvic investit cu exercițiul autorității publice, aflați în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau în legătură cu exercitarea acestor atribuții, se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru acea infracțiune, ale cărei limite se majorează cu jumătate.”

IV. A fost adoptată și O.U.G. nr. 14/2022 pentru modificarea Legii nr. 146/2021 privind monitorizarea electronică în cadrul unor proceduri judiciare și execuțional penale⁴.

„Articol unic

Legea nr. 146/2021 privind monitorizarea electronică în cadrul unor proceduri judiciare și execuțional penale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 515 din 18 mai 2021 se modifică după cum urmează:

1. Articolul 39 va avea următorul cuprins:

Articolul 39

Data operaționalizării SIME

³ M. Of. nr. 20 din 6 ianuarie 2022.

⁴ M. Of. nr. 20 din 6 ianuarie 2022.

Operaționalizarea SIME se face cel mai târziu la data de 1 octombrie 2022.

2. La articolul 40, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

(1) Monitorizarea electronică se aplică, în primă fază, în sistem pilot, cazurilor prevăzute la art. 1 alin. (2) lit. c) și d), începând cu data de 1 octombrie 2022 până cel mai târziu la data de 31 decembrie 2025.”

V. Considerăm de interes practic și adoptarea Normelor metodologice privind controlul doping, din 27 februarie 2022 parte integrantă din H.G. nr. 278/2022⁵.

„CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Prezentele norme metodologice stabilesc următoarele etape și procese ale controlului doping la nivel național: procedura de desfășurare a testării doping, organizarea stațiilor de control doping pentru testarea doping în competiție și cerințele referitoare la informațiile de localizare.”

VI. Semnalăm, de asemenea, publicarea în Monitorul Oficial a două decizii având ca obiect recursuri în interesul legii, după cum urmează:

➤ **ICCJ, Decizia de admitere recurs în interesul legii nr. 18/2021⁶:**

„În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 45 alin. (5) din Codul penal, în materia tratamentului penal al concursului de infracțiuni, aplicarea pedepsei accesorii presupune stabilirea acesteia mai întâi pe lângă pedeapsa principală inițială și, apoi, pe lângă pedeapsa principală rezultantă.”

➤ **ICCJ, Decizia de admitere recurs în interesul legii nr. 26/2021⁷:**

„În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 13 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție, infracțiunea de abuz în serviciu prevăzută în art. 13² din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție raportat la art. 297 din Codul penal, care a cauzat o pagubă materială mai mică sau

⁵ M. Of. nr. 199 din 28 februarie 2022.

⁶ M. Of. nr. 1108 din 22 noiembrie 2021.

⁷ M. Of. nr. 142 din 11 februarie 2022.

egală cu echivalentul în lei a 200.000 euro, comisă de o persoană a cărei calitate nu determină incidența dispozițiilor art. 13 alin. (1) lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002, este de competența parchetului nespecializat, iar nu a Direcției Naționale Anticorupție.

Dispozițiile art. 13 alin. (1) lit. a) teza a II-a din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002, referitoare la valoarea sumei sau a bunului care formează obiectul infracțiunii de corupție, nu sunt incidente în cazul infracțiunii de abuz în serviciu prevăzute în art. 13² din Legea nr. 78/2000 raportat la art. 297 din Codul penal.”

VII. Considerăm de interes în materia dreptului penal al afacerilor publicarea în Monitorul Oficial a următoarelor hotărâri prealabile pronunțate de către **Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală**, după cum urmează:

➤ **Decizia nr. 79/2021 referitoare la interpretarea dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 682/2002⁸**

„Admite sesizarea formulată de Curtea de Apel Craiova – Secția penală și pentru cauze cu minori, prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept: «Dacă aplicarea beneficiului dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 682/2002 față de inculpatul care are calitatea de denunțator într-o cauză penală este condiționată de continuarea urmăririi penale in personam, de punerea în mișcare a acțiunii penale sau dacă este suficientă începerea urmăririi penale in rem în cauza în care acesta are calitatea de martor denunțator», și stabilește următoarele:

Aplicarea beneficiului dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 682/2002 față de inculpatul care are calitatea de denunțator într-o cauză penală este condiționată de continuarea urmăririi penale in personam în cauza în care acesta are calitatea de martor denunțator, condiție necesară, dar nu suficientă, instanța urmând a evalua întrunirea cumulativă a condițiilor de aplicare a textului.

Obligatorie de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, potrivit art. 477 alin. (3) din Codul de procedură penală.”

⁸ M. Of. nr. 96 din 31 ianuarie 2022.

➤ **Decizia nr. 66/2021 referitoare la interpretarea art. 10 alin. (1¹) din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale⁹**

„Admite sesizarea formulată de Curtea de Apel București – Secția a II-a penală în Dosarul nr. 1.059/98/2018, prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept: «Dacă dobânzile și penalitățile se aplică la prejudiciul produs prin comiterea faptei, majorat cu 20% din baza de calcul sau dobânzile și penalitățile se calculează doar la prejudiciul produs prin comiterea faptei» și stabilește următoarele:

Dobânzile și penalitățile la care se referă art. 10 alin. (1¹) din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale se aplică doar la prejudiciul produs prin comiterea faptei, fără a se lua în considerare majorarea cu 20% din baza de calcul.

Obligatorie de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, potrivit art. 477 alin. (3) din Codul de procedură penală.”

➤ **Decizia nr. 51/2021 privind dispozițiile art. 226 alin. (2) din Codul penal¹⁰**

„Stabilește că tipicitatea infracțiunii de violare a vieții private în modalitatea incriminată de art. 226 alin. (2) din Codul penal nu este condiționată de deținerea unor sunete, convorbiri ori imagini realizate fără drept, prin fotografierea, captarea sau înregistrarea de imagini, ascultarea cu mijloace tehnice sau înregistrarea audio a unei persoane aflate într-o locuință sau încăpere ori dependență ținând de acestea sau a unei convorbiri private.”

➤ **Decizia nr. 4/2022 referitoare la pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: „În situația în care infracțiunea de furt este comisă de o persoană ce poartă o mască, într-un spațiu unde purtarea măștii este obligatorie, se reține varianta calificată a infracțiunii de furt prevăzute de dispozițiile art. 228 alin. (1)-art. 229 alin. (1) lit. c) din Codul penal?”¹¹**

„Îndeplinirea obligației de a purta o mască de protecție având aptitudinea de a ascunde fizionomia, în spațiile publice în care actele normative în vigoare prevăd

⁹ M. Of. nr. 87 din 28 ianuarie 2022.

¹⁰ M. Of. nr. 1050 din 3 noiembrie 2021.

¹¹ M. Of. nr. 335 din 5 aprilie 2022.